

institutionen kunne pådrage sig et erstatningsansvar efter dansk rets almindelige regler.

Endvidere kan institutionen gennem krav om overdragelse af en rettighed til sig efter § 8 sikre, at institutionens arbejdstagere ikke gennem egne aftaler med tredjemand blokerer for institutionens videre forskning.

I stk. 2 præciseres, at institutionen har samme ret som nævnt i stk. 1, hvis opfindelsen er gjort af flere arbejdstagere i forening. Eksempelvis et forskningsprojekt med deltagelse af ansatte fra forskellige enheder. Ligeledes gælder, som nævnt i stk. 3, at hvor flere institutioner er involveret i et forskningsprojekt, er det op til institutionerne at aftale, hvordan deres rettigheder skal fordeles. Aftalen kan indgås, når samarbejdet etableres, eller senere når opfindelsen er gjort.

Til § 9

Bestemmelsen indebærer, at institutionen har aftalerechten med eksterne bevillingsgivere og samarbejdspartnere, for så vidt angår aftaler, der regulerer retten til opfindelser gjort af arbejdstagere ved institutionen. Institutionens aftaler efter § 9 om afståelse af rettigheder til en ekstern part skal indgås senest samtidig med indgåelse af samarbejdsaftalen eller finansieringsaftalen.

Det bemærkes, at denne aftaleret på universiteter efter lovforslaget tilfalder institutionens rektor. På universiteterne ændres hermed det traditionelle udgangspunkt, hvorefter den bevillingbærende forsker selv træffer alle dispositioner i forbindelse med eksternt finansierede projekter.

Hvor private virksomheder indgår som part i et forsknings- eller udviklingsprojekt i samarbejde med én eller flere universitetsforskere, har aftaler om retten til eventuelle opfindelser hidtil skullet indgås individuelt med hver enkelt af projektets deltagere. Med bestemmelsen i lovforslagets § 9 ændres denne situation. Bestemmelsen tilsikrer, at private virksomheder gennem aftale med institutionen forlods kan erhverve retten til opfindelser. Sådanne aftaler vil typisk komme på tale, hvor den eksterne part bidrager med kapital eller know how eller på anden måde stiller ressourcer til rådighed for projektet.

Institutionens aftaler med private virksomheder om hel eller delvis afståelse af rettigheder efter § 9 kan indeholde bestemmelser om fortrolighed og bestemmelser om arbejdstagerens ret til at offentliggøre egne forskningsresultater. Endvidere kan sådanne aftaler indeholde bestemmelser om vederlag, hvis opfindelserne udnyttes erhvervmæssigt. Et sådant vederlag skal deles efter principperne i § 12, stk. 3.

Bevillingsaftaler med velgørende organisationer, fonde mv. kan indeholde bestemmelser, der efter aftalens vilkår vil begrænse institutionens mulighed for at beskytte og omsætte rettigheder til opfindelser fremkommet via forskningen. Også sådanne aftaler vil efter lovforslaget skulle indgås med institutionens ledelse - og ikke med institutionens enkelte arbejdstagere.

For eksterne bevillinger fra de statslige forskningsråd forudsættes retten til opfindelser at følge samme princip som ved interne institutionsbevillinger. Det vil sige, at retten som udgangspunkt tilfalder pågældende arbejdstager, men kan overtages af institutionen uden modkrav fra bevillingsgiver. Forskningsrådene vil under forudsætning heraf fortsat kunne indgå bevillingsaftaler med individuelle arbejdstagere.

For øvrige offentlige eller halvoftentlige bevillingsgivere, hvor betingelserne for at opnå bevilling medfører en begrænsning i institutionens rettigheder efter §§ 8, 11, 12, 13 eller 14, har institutionen aftalerechten. Dette bør for eksempel være tilfældet i forbindelse med tilskud fra Danmarks Grundforskningsfond.

Til § 10

Bestemmelsen pålægger den enkelte arbejdstager skriftligt at underrette institutionens ledelse, såfremt vedkommende som led i sit arbejde har gjort en opfindelse. Arbejdstageren har pligt til at give institutionen de oplysninger, der er nødvendige for, at institutionen med rimelighed kan siges at være i stand til at foretage en vurdering af opfindelsens erhvervmæssige betydning.

Underretningspligten forudsætter, at den pågældende arbejdstager vidste eller burde vide, at retten til opfindelsen vil kunne patenteres eller registreres som brugsmodel. Vurdering af, hvornår der er tale om en opfindelse omfattet af underretningspligten, forudsættes i praksis at foregå i en løbende dialog mellem pågældende arbejdstager og dennes institut- eller afdelingsleder.

Ønsker en arbejdstager egenhændigt at udnytte retten til egen opfindelse, eller har vedkommende forslag til anden udnyttelse af rettighederne, kan dette med fordel anføres allerede i underretningen til institutionen.

Efter stk. 2, kan institutionen fastsætte nærmere regler for, hvorledes arbejdstagerens underretning til institutionen skal finde sted. Institutionen kan herunder fastsætte forskellige regler for forskellige fagområder hjemmehørende på institutionen.

For områder, hvor der erfaringsmæssigt ikke gøres opfindelser omfattet af dette lovforslag - f.eks. inden for humaniora eller samfundsvidenskab - kan institu-